

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 5

Chicago, Ill. 29. januarja 1904.

Leto III

Naznanilo.

Samostojno društvo sv. Barbare v Johnstown, Pa. naznanja vsem družbenikom, da se skliče izvenredna seja na 31. januarja 1904 v dvorano Gembri City, 519 Power st., Johnstown, Pa. Namen zborovanja je vstop v slovensko narodno jednoto v Chicagu, Ill. To naznanilo velja tako za vse družbenike sv. Barbare, kakor tudi za druge, ki ne spadajo še v to društvo in ki se žele vpisati v slovensko narodno jednoto. — Slovenci, ne zabite na dejstvo, da se vam prav sedaj nudi lepa prilika, osigurati se za slučaj smrti ali bolezni, kjer nihče ne ve ne uro ne dnova svoji smrti. Vse za izboljšanje našega gnetnega stanja in za — slovensko narodno jednoto!

F. Volčko.

Slovenska narodna jednota.

Čas hiti. Ni več dolgo do časa, ko se snidemo v Chicagu z različnimi delegati, različnih starih in novih prijavljenih društev, da se posvetujemo in ukrenemo skupno v korist vsakega posameznika, ki bo združen pod zastavo napredka.

Začetek glavnemu zborovanju bo določen v kratkem natančno v "Glas Svobode"; nič več se ne bomo tolažili s preložitvijo. Zato je pa treba, da se pripravljamo z vso poštenostjo in pridnostjo na cel črti. Tako menimo je potrebno, da se stvar o naših načelih in menju že danes malo pretresa, da ne bomo padli skupaj čisto neenotni misli, kajti stvar bo stala kolosalnega dela, kateremu ne moremo biti kos brez vsake priprave. Mnogo društev, starih in novih, je, ki bi naznanila svoj pristop, a ker jim je namen novo ustanovljene jednote neznan, se z dvomljivostjo zadržujejo s pristopom. Da se tem za prekam, ki so očitno na škodo razvoju naše ideje, odpomore in izogne, hočemo na tem mestu nekoliko o tem spregovoriti.

Vsak posameznik, kakor tudi celotna društva so radovedni, kake pravila, oziroma kako stališče bo zavzemala bodoča jednota. Društvo "Slavija" v Chicagu, katero je prevzelo vse tozadevno poslovanje in ki je kot temelj bodoči stavbi narodne jednote, ima vso stvar v rokah in urejuje na pripravo, do določanja glavnega zborovanja, ko se bo jednota proglasila za uradno poslovajanje. Poleg družin odborov in uradnikov, ki so vsi začasni do prvega sestanka vseh delegatov, ima tudi, nalašč za to postavljeni gospodarski odbor, svojo posebno nalogo. Bavi se izključno le s pripravo pravil, katera se bodo predložila došlim delegatom na zborovanje, v pretezanje. Posamezne točke se bodo potem odobrile, ali pa zavrgle, z ozirom na število oddanih glasov. Ob enem so naprošeni vsi delegati, ali pooblaščenici prijavljenih društev, da prinese s sabo kakke točke, ki bi se dale v pravila kot jednoti v korist. Pri tem se moramo ozirati vsi tudi na duševni razvoj naroda, v tem oziru močno zaostalega naroda. Usmrtna se bo določila na glavnem zborovanju istotako bolna podpora po številu članov. Stara društva se sprejemajo v jednoto, kakor so sestavljena; društva pa, ki se na novo ustanovljajo, v ta namen, so naprošena, sprejemati v svojo sredo samo udeležence od 18. do 45. leta. Delujmo skupno vsi v občo in sebi korist. Kreplj "Naprej", bodi nam vedno pred očmi!

Pr. Petrič, prav. tajnik gospodarskega odbora društva "Slavija".

Opom.: Zgornje je bilo pri seji prečitano in sprejeto. Vsa društva, stara in nova, ki imajo namen pristopiti k slovenski narodni jednoti, naj blagovole zanesljivo do 1. februarja naznaniti natančno število udeležencev in starost let.

Za začasni pripravljavni odbor slovenske narodne jednote:

Frank Klobučar, predsednik;
Anton Mladič, I. tajnik;

Vsa pisma je adresirati na:
Anton Mladič, I. tajnik društva "Slavija", 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Iz premogarskega okraja.

Nismo se ravno razveselili, ko smo čitali v "Gl. Sv.", da tudi po novem letu ne zamore se pričeti z dvakratno izdajo na teden, toda to nam ne krati poguma in tudi v boju za obstanek nas ne moti, čeprav je nasprotno časopisje podvojilo svoje sile in poleg strankarskega hujšanja nastoplo ob enem konkurenčno z večkratnim izdajanjem. Nes pametno bi bilo nepremišljeno drveti naprej, toda večna narava naravnost zahteva, da se vse premiče naprej ali nazaj, kar se pa naravnim zakonom zoperstavlja, je na mestu uničeno po naravi sami. "Glas Svobode" je storil že velik korak naprej in prepričan sem, da ako dosedanjim naročniki naročajo obnove in vsak vaj enega novega naročnika pridobi, osigurajo s tem "Gl. Sv." dvakratno izdajo na teden. Vsak slovenski delavec, kateri se kolikaj zaveda svojega položaja in dolžnosti, bo to gotovo z veseljem storil in tako upam v kratkem pozdraviti dvakratno izdajo na teden našega delavskega lista "Glas Svobode". Se nikdar prej v tej deželi nam ni bilo delavcem tako potreba pametnega in zdravega čtiva in časopisa, kateri zastopa naravnost delavske koristi, kakor ravno v današnjem kritičnem času. Vsestranski predporočevalci obrne krize so že splošno nastopili. Prvi predporočevalci je bil borzni polom na Wall Street v New Yorku. Za tem so sledili takoj drugi bančni polomi in sedaj, par mesecev sem, poročajo vsak dan časopisi o reduciranju delavskih plač, da in še več, obrtniki ponahajajo s poslovanjem in pononjujejo tako armado brezposelnih. Sicer se pa morajo slednji polomi vpoštevati kot nekaki volilni manevri, s katerimi hočejo kapitalisti delavsko nezavednost izkoristiti in prisiliti svoje sužnje-delavce, da glasujejo za njihove kandidate in to se kaj lahko zgodi. Za časa volilne boje povprašujejo navadno kaj italistični agitatorji nezavedno delavstvo nekako tako: Ali delati trajno (štetik)? Delavci na to vprašanje navadno pritrjujejo. Dobro, torej ste republikanci, glasujte za republikanci, ako bo izvoljen republikanec, boste imeli "štetik" delo, če ne bo pa vse "štapalo".

Zavednih delavcev se s tacimi sredstvi seveda ne da slepiti. Na to se misli ni, da bi oni edino svobodo, katero posedujejo v "svobodni" republiki — svoj glas — izdali in glasovali za svojega tirana-kapitalista, na republikanskem ali demokratskem tiketu. Edino na volilni dan zamore reči delavec: danes sem svoboden in oddam svoj glas komur jaz hočem, le paziti moram, da me zanj ne ogoljufajo. Niti eden zavednih delavcev ne bo glasoval za kapitalističnega kandidata, to je samo ob sebi umevno. On se ne bo dal variti pod nikakimi pogoji. No, pa naj bode temu že tako ali tako, gotovo je, da se orjaških korakov bližamo obrtni krizi. Čim dlje se ista zavleče, tim grozovitejša nastopa. Vse kapitalistične države so že imele prebiti velikanse krize, katere tudi Združenim državam niso neznane in s katerimi se bodo morali svoječasno še v večji meri seznaniti, ako se v kratkem ne spremeni današnji sistem. To ni nikaršna kazen božja, kakor najrajši pripoznava naš verni Slovenec, marveč popolnoma naravna posledica današnjega kapitalističnega sistema, osvojevalne politike in preobitnih izdelkov. Tovarnarji izdelujejo toliko časa, dokler jim nese to dobiček in imajo trg za izdelano blago, kakor hitro pa cena izdelkom pade, radi prenapolnjenega trga, skušajo si tovarnarji odkodovati na izdelovalnih blaga — svojih delavcev s tem, da reducirajo mezdno, pomnožujejo število brezposelnih in omejujejo izdelovanje raznih predmetov. Delavci skušajo navadno po svojih ujetih braniti skrajšanje svojega že tak hromega zaslužka in gredo s tega namena rajši na štrajk, s čimer so pa družbe podjetnikov tudi zadovoljne, da zamorejo tako te izprazniti zopet svoja skladišča in morebiti že staro, sprideno blago prodati za visoko ceno.

Na vsak način je skrajno potrebno za slehernega delavca, da čita pravi delavski list, kakoršnega ima Slovenci v Ameriki pod naslovom "Glas Svobode", da se zna tako vsaj deloma ravnati po današnjem kritičnem času. Vse priporočitve bi bilo vredno tudi, da bi vsake stropke slovenski delavci dopisovali "Gl. Sv." o razmerji dela in značaju svoje unije in kmalu bi imeli potem priliko vsi čitalci se prepričati, da delajo podjetniki povsod tako, kakor bi hoteli ustanoviti delavsko buržoazijo v delavskih vrstah. Navadno plačujejo podjetniki ali bosi za ložje delo mnogo bolj, kakor za prav težko delo, seveda, kdor si hoče tako "naklonjenost" pridobiti, mora imeti več prakse in navidezno večje spretnosti; v resnici pa se dobi med temi ljudmi mnogo takih, ki so veliko manj sposobni za taka dela, kakor njihovi tovariši, le v tem se odlikujejo od teh zadnjih, da so vsestranski prililenci, hinavci in izdajalci svojih stanovskih in družinskih koristi ter znajo svoje tovarše obkroževati, opravičati in tožiti podjetniku ali bosu. Kdor je že kdaj kaj skušal v delavskih vrstah, imel je priliko se prepričati o takem razmerju in ne bo mi oporekal resnice, da je uprav tako. Podjetniki in bosi dobro vedo kaj delajo in prav na tak način si zagotove svojo moč. Če pride na unijski seji predlog za zahtevanje večje plače, glasujejo zanj tudi one propalice; kadar je pa glasovanje za nastop štrajka, tedaj glasujejo oni navadno nasprotno in ako borba za zboljšanje delavskega položaja vzleze temu nastane, tedaj cvirajo oni svoje pogumne in čvrsto se boreče sodrugi pri vsakem koraku in dosežejo s svojim motenjem to, da se konečno konča borba na škodo najpogumnejših in najvstranejših boriteljev. Rojaki, kjer zapazite izdajalce delavskih koristi — v svoji vrstah — obrnite se proč od njih, ali pa le zasramovajte pogledje za njimi, ker oni niso boljši od navadnega ameriškega — farja.

Ker so se 18. t. m. delegatje vseh rogov, pripadajočih k United St. Miners Work of America, sešli v Indianapolis, Ind., na konvencijo za ureditev nove plačilne lestvice za tekoče leto in z upeljavo aprila meseca, poročam o premogarskih razmerah prihodnjič.

Illinoisliki premogar.

Kakšno je mnenje o ljudski vlastinski pravici.

Na Švicarskem lastuje vlada vse naprave po deželi in mestih, posebno je železniški sistem urejen, ki bi delal čast vsaki ljudovlad. Za dvotedensko potovanje stane vožnji tiket \$7.50 ali \$11.00 za prvi razred. Vsak, ki ima tak listek v rokah se vozi lahko noč in dan skozi dva tedna. Dobe se pa tudi mesečni in celoletni tiketi in so veljavni tako na železnicah, kakor na ladjah. Za vse leto velja tiket \$60 ali \$120 za prvi razred in imajo do istega pravico izozemci, kakor vsak domačin. Edino, kar postava zahteva je, da se mora vsak, ki poseduje tak tiket, zglasiti dve uri pred odpotovanjem. Z vožnjim listkom v zvezi, je tudi slika dotičnega potnika. — Vsak pameten človek ve, da pri podjetjih, katera nadzoruje vlada, se ne more žeti, kakor je to v navadi pri zasebnih podjetnikih, posebno tu v Ameriki. Ameriški magnati se prokleto malo zmenijo za težkoče revnega ljudstva ter za pohte in ranjene na železnicah. Njim je le za velikanse dobiček, vse drugo jim je deveta briga. Da bi se skoraj ljudstvo zavedlo in pomelo do kraja s takimi roparji.

Nekaterim roparjem smo poslali danes list na ogled. Prosimo, da se dotični odzovejo z naročnino ali pa nam vrnejo liste, da se vemo po tem ravnati glede prihodnje izdaje. Tudi list smo poslali sedanjim nekaterim na ogled.

Razgled po svetu.

Pet usmiljenih sester pobegnilo s svojimi ljubčki.

Iz Granada na Španskem se poroča z dne 23. jan., da je pet visokošolcev vplnilo v zavod usmiljenih sester izven mesta in da so odpeljali vsak svojo ljubico. Prebivalke samostana so bile prav takrat vse skupaj zbrane, a to ni motilo vplnilcev. Tudi groznje predstojnice niso ničesar izdale. Poslala je skrivoma po orožnike, ali predno so ti došli, bili so begunci že pred samostanskimi vrati; poskakali so na pripravljene konje in brez sledu izginili v noči.

Polkovnik Arthur Lynch oproščen.

Prosluli Irec in polkovnik v angleški armadi, Arthur Lynch, ki se je bojeval v angleško-burski vojski na strani Burov in načeloval oddelku irskih prostovoljcev, je bil, kakor znano, vrnivši se domov vzlic temu, da je bil izvoljen v državni zbor kot ljudski zastopnik, obsojen na smrt, a kazen se mu je spremenila v dosmrtno ječo. Sedaj pa po enem letu ječe, ga je kralj Edward popolnoma pomilostil. Zanj se je posebno zanimal Sir Thomas in naš Roosevelt.

Dvoboj na samokrese.

Na Saksonskem, v mestu Chemnitz sta se bojevala dva pruska oficirja. Poročnik Schubert je bil na mestu mrtve. Vzrok dvoboju je bila neka dama.

Komplot proti srbskemu kralju.

Iz Dunaja se brzojavlja z dne 26. t. m., da snujejo Srbi in Črnogorci, živeči izven domovine, neki komplot proti dinastiji Karagorjevičev. Srbska vlada je izdala ukaz, da se na vse vračujoče Srbe in Črnogorce strogo pazi.

Ruski carski par bolan.

Kakor znano boleha ruski car in kraljica, sedaj se pa poroča iz Moskve, da je tudi car obol na influenco.

Ujetnike žive sežigajo.

V nemški koloniji v vzhodni Afriki so se uprli domačini proti nemškim kulturnosom in na uprav na grozovit način začeli preganjati vojake in druge naseljenike. "Dispatch" poroča z dne 26. t. m., da režejo mitivni roke, noge in druge dele telesa. Zajete tujce pa žive sežigajo.

Mc Bride, burski vodja, dal sinu irsko ime.

Iz Pariza poroča brzjovaj z dne 27. t. m., da se je tam bivačemu burskemu majorju Johnu McBrideu narodil prvi sinko, kojemu je dal velezaslužni vodja irsko ime "Sagan", pravilno zgovorjeno "Shaun", kar pomenja v angleščini "John". Mc Bride je znan iz bursko-angleške vojne v južni Afriki. Vodil je Bure in Irec proti Angležem in izvojeval več srečnih bitk.

Japonsko.

Uradno se poroča, da namerava vlada v sled cesarskega povelja prevzeti kontrolo čez vse privatne železnice v prid vojaštva. Položaj na daljnem vzhodu je zelo resen.

Kitajsko.

Kitajski časopisi poročajo, da je zasedel general Ma z dvajsetimi voji vse važne postojanke na meji v provinciji Chi-Li. Baje se je že pred meseci izrazil, da se bo v slučaju rusko-japonske vojne, postavil na stran Japonske.

Rusija.

Najbrže bo Rusija še ta teden odgovorila na zadnjo japonsko noto. Da hoče Rusija uradno vprašati Zed. države, kako se bodo te obnašale v slučaju Rusko-Japonske vojne, se zanikuje.

Turčija.

Iz Erzeruma, turške Armenije, se poroča, da je ameriški kolegi za dedice dne 19. t. m. pogorel. Sod se, da je bil namenoma zažgan.

General Jimenez jo je odkuril.

Iz Cape Haitien, San Domingo, se poroča, da je general Jimenez zapustil boljše ravno, ko se je imela odločiti poslednja bitka. General Morales je ostal zmagovalec na vsaj štiri.

Ameriške vesti.

Mitchell gre v Paris.

Na zborovanju v Indianapolis, Ind., 23. jan., so navzoči delegati odbrali glavnim zastopnikom ameriških rudarjev na internacionalnem kongresu, ki se vrši maja meseca v Parizu, na Francoskem, predsednika Johna Mitchellna in tajnika Doda iz Pittsburga, Pa. — Prav, da je Mitchell izvoljen odposlanec, morebiti se na Francoskem vendar-le prepriča, da mora nastopiti drugo pot, ako hoče res kaj koristiti delavcem. Želeli bi, da se vrne iz Pariza kot vrli socialist, potem "memento mori" — vsaj demokratski stranki za enkrat.

Zopet senator.

St. Louis, Mo. — Federalni porotniki so danes spoznali krivim senatorja J. R. Burtona iz Kansasa, ker je prejel večje svote od strank za preskrbitev državnih služb. Tako se mu je dokazalo deset slučajev po \$500 in v čehih \$1400. — Take ljudi postavlja ameriški narod v najvišje državno zastopstvo. Navadni roparji, tatovi, prevaranti, špekulanti itd. se zbirajo v mestnih in drugih zastopstvih. Tu v Chicagu si človek še ob belem dnevu ni svest svojega življenja. Vsak dan ropi in poboji. Kdo je temu kriv kot mestna uprava, ker so v preminogih slučajih policiji sami — cestni roparji. Ali se je čuditi, da socializem vrlo napreduje pod takimi pogoji!

Ali zmagujemo ali nazadujemo?

Težak odgovor. Iz države Illinois prihajajo slaba poročila. Fox River se v par dneh odpro zopet tri tovarne z deseturnim delom na dan, torej pod istimi pogoji, kakor prej. So pa slučajji tudi, ki očitno dokazujejo kapitalistično zmago nad delavstvom. V preminogih jeklarnah in drugih tovarnah se je osemurno delo umaknilo celo dvanašnjurnemu. Današnje delavske razmere so res žalostne in ako ne bodo delavske organizacije bolj čuvale svojih zmag, katere so si pridobile s trudom in naporom, pridemo slednjič še do tega, da bomo zgubili postojanko za postojanko. Nobena unija bi ne smela biti tako brezbrizna. Delavski voditelji pa bi morali zavestiti vse svoje moči v to, da dosežejo dan za dnem večje uspehe za delavstvo, a ne vreči puške v koruzo, kadar stojimo pred odločilnim trenutkom. Preč s podkupljeni, preč s prijatelji kapitalistov; čim prej se to zgodi, tim prej pride delavstvo do svojih pravic.

Osem akrov na vsakega državljana.

Kongresni poslanec Taylon, reprezentant države Massachusetts, je stavil 21. jan. predlog, naj se zemljišče v Zedinj. državah razdeli tako, da dobi vsak državljan osem akrov v skupnem, voglatem kosu.

Mati sežigala svojega otroka.

Iz Augusta, Ga., se poroča z dne 26. jan., da je stala pred sodiščem neka ženska, ker je svojega triletnega otroka živega sežigala. Neusmiljena mati ni kazala pri zaslišanju nobenega obžalovanja, baje se je bil zmešala.

Bojati rudokop odpril v Idaho.

Tri milje zapadno od Salmon City, Idaho, so našli novo, bogato plehnato rudo. Odkritje je povzročilo velikanse zanimanje v vseh krogih. Vzlic debelemu snegu in mrazu, hitijo zasledovalci iz vseh strani v dotično okolico.

Dete dano na dražbo.

V Springfieldu, Ohio, je bilo te dni pred farovškimi vrati izpostavljeno neko novorojeno, neznamo dete. Pater Cognan, župnik tamodnje katoliške cerkve sv. Rafaela je vzel dete k sebi in naznanil ta dogodek svojim župljanom. Oglašilo se je mnogo rodbin, tudi iz najodličnejših krogov, ki so hotele vzeti dete za svoje. Iz tega se da sklepati, da bi "pobožni" nune preskrbel lahko najdenku prav dobre reditelje, a tudi tu se je pokazala farška bisaga v pravi luči. Pater je napravil 1000 listkov po 10 centov in na dražbi prodal dete svojim faranom. Razprodal je vseh 1000 listkov, izkupil je torej za najdenčka ravno \$100. — Pa naj še kdo reče, da ni rimskim popom samo za — groš!

Strašno.

V La Crosse, Wis., je sekala gošpa Edward Smith drva v dvoranici, med tem je zbasala njena 5letna hčerka svojega mlajšega brata v razbeljeno peč, katera je bila pripravljena za pecivo. Otrok se je spel, predno se je vrnila mati.

John Mitchell zopet izvoljen.

Konvencija United Mine Workers of America, se je zaključila 27. t. m. v Indianapolisu. Izvoljeni so bili zopet stari uradniki, na čelo jim John Mitchell kot predsednik. Dobil je 92,633 glasov. Nasprotni kandidat ni bil postavljen. — Za prihodnje zborovanje je odločeno zopet mesto Indianapolis.

Prihodnji terek ima odbrani odbor skupno konferenco s premo-govnimi magnati iz Indiane, Illinois, Ohio in zapadne Pensilvanije. Kapitalisti že prihajajo v mesto.

Štirinajst mrtvih.

Victor, Colo., 27. jan. — 14 premogarjev, namenjenih na delo v Independence Mine je ponesrečilo. Ravno, ko so stopili v vpenjačo, je že zaropotal stroj, da jih pones pod zemljo, a naenkrat se je vrgala vrv in vpenjača z nesrečnimi proletarci vred je padla 1500 čevljev v globočino.

Kriza katoliške univerze v Washingtonu.

Časopisi poročajo, da je to sredotočje farške učnosti v metropoli Zed. držav blizo propada. Baje zasleduje sedaj professorska mesta je zuviti ali dominikanci, da se s temi vsaj deloma opomore katoliški univerzi. Sicer se pa še ne ve, kaj določi tega glede izreda seja vseh nadškofov Zd. držav.

185 premogarjev živih pokopano.

Grozna nesreča se je pripetila 25. t. m. v Cheswich, Pa. Eksplozija v Harwick premogokopu je podsula 185 delavcev. Od vseh teh nesrečnežev se je samo enega rešilo in še tega nevarno poškodovanega. Okoli jame je vse polno vdov in sirot, ki tarnajo za svojimi reditelji. In ker se rešitelji boje izbruhov zapuščanih, spravljajo ponesrečence po noči na površje. Priroz je mučen, enemu je odtrgana roka, drugemu noga, tretjemu glava itd., vsi so pa tako strašno razmazarjeni, da je bilo možno le dva identificirati. Ponesrečil je tudi inženir Selwyn M. Taylor, ki je prvi hitel nesrečnikom na pomoč. Zadržal ga je plin. — Ker ni imela kompanija sama laurjenih premogarjev za izkopavanje mrtvecev, obrnila se je na United Mine-workers of America za pomoč in obljubila za to vsako plačo. Zglašilo se je takoj 500 mož, kateri so začeli nemudoma s delom.

Peti veliki... Maškeradni ples
PRIREDI
Društvo "Slavija" št. 44 C. S. C. P. J.
V SOBOTO DNE 30. JANUARJA, 1904.
v Popovičevi dvorani,
587 CENTRE AVE., NA VOGALU 18 UL.
Najlepšim maskam bo razdeljeno 14 daril
v vrednosti \$150.
Vstopnina za osebo 25c. Začetak v 8 uri zvečer.
K iznajdba in ulazni vabi ODBOR

"Glas Svobode"

Prvi avobodomiseln list za slo-
venski narod v Ameriki.
Izdajatelj in urednik:
MARTIN V. KONDA
FRANK M. MEDICA

"Glas Svobode" izide vsaki pe-
tek in velja za Ameriko:
za celo leto ---- \$1.50
za pol leta ---- 75c
ZA EVROPO;
za celo leto ---- kron 10
za pol leta ---- kron 5
Posamezni list po 5 centov.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

is the only union labor paper in
America; edited & published every
Friday in the Slovenic language by
M. V. KONDA, & F. M. MEDICA.

"Entered July 2, 1903, at Chicago,
Ill., as second-class matter, under
Act of Congress of March 3, 1879"

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopis in pošiljavo je
slednji:

"GLAS SVOBODE"

563 Throop St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

DOPISI.

Iz Clevelanda, O., 17. januarja.

Dne 13. jan. ob 1/2 9. uri zvečer
je prišel župnik Hribar v Finčevo
stanovanje pobirat "darila" za cer-
kev. Mesto občajnega pozdrava
"dober večer", katerega želi tujec
tujem, ali prijatelj prijatelju, če
prestopi prag tujega stanovanja ali
hiše, je "olikani" župnik izgovoril:
"Tukaj jih je pa velik. Koliko
fantov pa imate? Ali bote kaj dali
za cerkev?" Sedaj je pričel obče-
lavati enega za drugim, naj izroči
kako darilo, seveda v podobi cven-
ka, za cerkev. A naletel ni dobro!
Tako prvi je rekel: "Jaz delam si-
cer vsak dan, še celo ob nedeljah
in praznikih, a za Vas nimam de-
narja. Če bi kak brezposelni de-
lavec, ki je v potrebi, prišel prosit
podpore, dal bi mu pa pol dolarja."
Ko je župnik uvidel vsled resolut-
nega odgovora, da tukaj ne bo nič,
obrnil se je do družih. A povsod
je našel mošnjček zadržanjen za
farško b'sago. Slednjič zagleda
spečega človeka. Gospod župnik
mislil, da ni slišal odgovorov svo-
jih tovarišev, ki so bili za rimsko
malho vsi negativni, poskušal je
svojo srečo tudi pri njemu. Zbudil
je trudnega delavca iz spanja, da
bi ga v imenu cerkve objahal za
kak dolar. A kako razočaranje.
Tudi takoj je je skupil. Dobil ni
nič. To je pa srbortega župnika
tako razčutilo, da je odšel, ne da
bi rekel "lahko noč", marveč zagro-
djal je le: "V to bajto ne pridem
več." — V drugi hiši se je ti
župnik takoj informiral, kje so ti
fudje doma, ki varno čuvajo svoje
žepe pred rimskimi krvosei. Po-
vedali so mu, da so iz Ljubljane.
"Visoko izobraženi" župnik je po-
tem insultiral poštene delavce z
ljubljanskimi barabami. V soboto
je pa hišnemu gospodarju, s kateri-
m je imel opravke radi krsta, za-
povedal, da mora vsem odpovedati
stanovanje in hrano. — Ta je pa
dobra. To dokazuje jasno fariko
ljubezen do svojega bližnjega. Se-
daj si moramo sredi zime iskati
drugod stanovanja. No, dobili ga
bomo gotovo, če nas župnik še tako
pita s ljubljanskimi barabami; sa-
mo ne vemo, kdo je v resnici ba-
raba. Ali smo mi, ki si s težkim
delom služimo svoj kruh po tovar-
nah, ali on, ki dobiva za ničevno
delo, katere opravlja lahko sedem-
desetletni starček, mastno plačo.
Mi mislimo, da je baraba dotični,
ki se trasti o žuljih in sragah dru-
ži. Sploh pa stojimo tako visoko,
da nas blato, katero meče gospod
župnik Hribar v nas, ne doseže.
Naj govori on raz lece, kar hoče,
a eno je resnica! Mi živimo o svo-
jih žuljih in sragah, ne pa o dru-
gih, kakor živi on. Vseled tega nas
on tudi žaliti ne more z nazivlja-
njem "ljubljanske barabe", ker bi
ta naslov, če že ne v vsem obsegu,
naj kar se tiče besede "baraba",
nase obrnil. Toliko v poljanskem
da slovenski narod v Ameriki, ki
je v stari domovini upora, da
tudi v novi, ne bo nikoli bil župnik

cu. Prosi se napredne in socialne
liste, da ponatisnejo to notico v sta-
ri domovini narodni v poduk. Discl!
Frank Dolar.
Frank Kovačič.

Iz Claridge, Pa.

Sedaj, ko smo prestopili iz sta-
rega v novo leto, naj bi se zavedni
rojaki vestno naročali na "Gl. Sv."
— list, ki stoji neustrašeno za naše
delavske pravice proti lopovskim
izkoriščevalcem. Sicer se je mino-
go kričalo in se tajno še, da je "Gl.
Sv." brezverski list, a to naj nas ne
moti, kajti kaj takega zamore trdi-
ti le kaka naduta šema, ali pa člo-
vek, ki najde v izhajanju takega
lista veliki križ čez svoje račune,
ki se navadno koncentrirajo vedno
okoli žepov dušnih revežev. Jaz
pa smelo trdim, da je "Gl. Sv."
najbolj kristjanski slovenski list v
Ameriki, ker se odkrito zavzema
za delavske pravice in bratstvo
vseh ljudi v obče; zato je pa tudi
naša sveta dolžnost, da stojimo
zvesto z "Gl. Sv." in omogočimo
tako izdajateljstvu korenito pove-
čanje lista, kar bo le nam v korist.
Bratje, do česa vam pomoreta "A-
merik. Slovence" in "Nova Domo-
vina"? K večjim, da vama izpra-
nita žepe, posebno klevelandska ka-
toliško-židovska surovina, katero je
nedavno primumknjeni Pavliha hvalil
v Irwinu, Pa., da je najboljša
novina, baje zato, ker se sam zrcali
v nji kot pravcati "kikeriki". Do-
volj, pameten rojak bo že vedel,
kaj ima storiti. — Ker se nihče ne
potrudi, da bi se spominjal, vsaj
s par besedi, nekega dogodka tu-
kaj, bodi mi torej dovoljeno tudi
tega glede kratke črtice v priljubl-
ljenem listu "Gl. Sv." 20. dec.
m. l. ob 6. uri zvečer se je ustreli
tukaj rojak Anton Jazbec. Nesreč-
niku se je zmešalo in to je bil
vzrok samomoru. Blaznost se je
moglo na njem opazovati že delj
časa. Bil je skoraj vedno bolan,
odkar se je pretečenega leta dva-
krat težko poskušoval. Spoznal je,
da ni več za delo, da ne more pri-
življati sebe, svoje žene in sedmero
otrok in to mu je bilo tako hudo,
da se mu je od samega premišlje-
vanja zmešalo in zgrabil je po smr-
tonosnem orožju. Ostala je ne-
srečna vdova, sama s svojimi sed-
mimi otroci, izpostavljeni pomanj-
kanju in gladi. Ranjki je spadal
v društvo sv. Jožefa v Allegheny,
Pa. Sedaj ugišnje vse, bo li zapu-
ščena žena dobila usmrtnino po svo-
jem možu, ali ne. No, ako ostane
pri zadnjem — gorje — vedeli bo-
mo kaj storiti. Rečemo pa že se-
daj, da ne bo storil noben mož sam-
omora radi \$800, katere dobe de-
diči, ako se mu ni zmešalo. Sicer
pa obračamo že danes svoje oči v
Chicago, kjer se ustanovlja nova,
neodvisna, za vse enakopravna jed-
nota. Rojaki, kjer vas je več sku-
pa, ustanovljajte nova društva —
ako ni rogoče, da bi kar celo dru-
štvo pristopilo — zgledujte se na
centralni odbor v Chicago, kajti v
kratkem bo glavno zborovanje tu
in stopiti bo treba v javnost z res-
nim delovanjem. Vsa naj dobro
premisli prej, ko stopi v kako je-
dnoto; kaj in kaj govorijo ta ali
ona pravila. Zabiti ne smemo na
dejstvo, da je žena ravno taka reva
umrje li ji mož naravnim potom,
ali potom samomora. Za drugo se
v takem slučaju ne vpraša, dokler
ni bilo tu zakonolomstva ali kaj
enakega. Ranjkega pogreb se je
vršil 22. dec. popoldne. Pogreba
se je udeležilo le malo ljudi. Po-
kopan je bil v Harrison City. Pred
pogrebom sta prišla v hišo žalosti
dva društvena sobrata ranjkega, a
sta zopet kaj hitro odšla. Pogre-
ba se nista udeležila, misleč si, kdo
bo za krsto revnega samomorilca
stopal; ko bi imel vsaj denar, bi se
že dalo kako napraviti ali za revno
krsto hoditi — to pa res ne! Da,
da, revež nima nobene veljave, niti
pri svojih rojakih, smatrago ga
psom! Bratski pozdrav vsem roja-
kom širom Amerike in "Glasu Svo-
bode" vedno večje številu somišlje-
nikov in izdatnejšo pomoč, kakor
doslej.

Pensilvenki premogar,
iz Waukegana, Ill.

Nikar ne mislite, da se je zahte-
vanje po novca že kaj poleglo. O
ne, Plevnik je še vedno stari baran-
tač na žepu svojih kostrunčkov, ki
so se zadnje tako imenitno posta-
vili, ne glede na to, da so imeli v
svoji sredi tudi soudu čikaškega
komandanta Florjancv. Vsako
nedejo mu je prvo vprašanje po
denarju in čim več ga nabirači, tim
več ga hoče imeti — to je stara
farka narada, dokler mu ne da
okupljeno ljudstvo zaslužene brce.
Tukaj na vzhodu ni Plevnik

povpraševal po denarju. To je bilo
na sv. Stefana dan, ko ga v Wau-
keganu ni bilo. Mašo je maziljeni
mož sicer napovedal na 8. ali 10.
uro, a zaman je čakalo verno ljud-
stvo na prihod "dušnega pastirja".
Ta je kolovratil rajši po Cikagi in
baje gledal po cvetkah za olajšavo
celibatorskega bremena. Je pač
tako, tudi far je pod kožo krvav!
Ko so verniki uvideli, da skrbnega
očeta Plevnika le ne bo, so se za-
čeli počasi razhajati. Plevnik se
je vrnil še le zvečer v svojo rezid-
denčo. — Glede dela moram — žal,
le slabo poročati. Dan za dnevom
lahko delavci iz mesta iskati si
drugje dela. Kakor znano, je tu-
kajšnja žičarna znižala plačo svo-
jim delavcem za več odstotkov in to
je vplivalo že na marsikatero, da
jo je pobrisal v druge kraje. V
Ameriki smo delavci pač ptice se-
livke. Odločno odsvetujem vsako-
mur iskati si v Waukeganu dela.
Opekli bi se prav pošteno, dokler
se meza zopet ne uravna, ali pa,
da bi vsaj farja ne imeli med sabo.
B. K.

Iz Crested Butte, Colo. nam
piše somišljenik: Tukaj smo še
vedno na štrajku. Ustanovljena
krajevna unija prav dobro vspeva;
sicer je še precej skebov, ki delajo
tlako kapitalistom, a tudi izmed
njih odpadajo posamezniki in pri-
stopajo k uniji. Največ skebov je
med Kranjci in Hrvti, toda pamet
srečava tudi te in ne bo dolgo, ko
bodo zmagali unijski delavci na
vseh fronti. Živela unija W. F. of M. I.

Iz koloradskih hribov nam piše
prijatelj in somišljenik ter vrli
unijski delavec, da sta se dva rojaka,
po imenu Joe Somrak in Frank
Prijatelj v Puebli, Colo., pokazala
zopet v pravi luči. Valje temu da
sta oba že po 10 let v Ameriki in
ima prvi nad 8 let unijako karto, sta
šla skebat v Tellurido, kjer služita
baje \$4 na dan. Pač sramota, da
se najdejo še ljudje, ki ovirajo svo-
je sotrpine v pravičnem boju za ob-
staek. Pfu!

Ali je res?

Po ovinkih smo zvedeli, da jo
misli "dični" Kranjec tudi iz South
Chicago odkuriti. Zadnje nedeljo
je neki izpred altarja povedal, da bo
zapustil v kratkem svoje oskulje-
ne ovčice. Baje se je za to odločil,
ker mu ovčice donajajo premalo
ovenka. Koliko je resnice na tem,
še ne vemo, vemo pa, da mu ni
neznana takozvana "sramotna hi-
ša", iz katere se kupujejo monštran-
ce po \$280.

POSILANO

Louis Laushe-tu, 1765 St.
Clair Str., Cleveland, O.

Na cestni napad v soboto 16. 1.
m. ob 1. uri popoldne, kakoršne-
ga sam prikrat doživel v svojem
življenju od Vas, visokočastita, za-
rukana, nesramna, rogata, suhokra-
jinska baraba, Vam le v toliko od-
govarjam, da, če nočete prijazne-
mu pozdravu odgovoriti, kakor se
spodobiti to dostojnemu človeku,
rajši molčite in ne stopajte še za
človekom — dokaz temu osebe, ki
so iz nasprotni strani ves prizor
opazovale — ter ne ukazujte, kakor
kak krut glavar: glej, da se po be-
reš! Če se nisem pregovarjal na
cesti z Vami, ne mislite, da sem se
odstranil iz strahu pred Vašo ose-
bo, o ne, pač pa radi tega, ker se
nisem hotel pripraviti na cesti s ta-
ko propalo barabo kot ste Vi. Pro-
sim Vas, odgovorite mi, kaj sem
Vam še žalega storil, ali sploh
komu drugemu, da me pitate z ba-
rabo. Jaz pustim vsacega človeka
v miru, kar zahtevam i za svojo
osebo od družih; v nasprotnem slu-
čaju pa sem prisiljen braniti svoje
pošteno ime, česar pa Vi kot mo-
ralna propalica ne morete storiti.
Da ste Vi ponlična baraba, čitkajo
že vrabci po klevelandskih strehah,
vedo pa tudi že o Dunaju, kjer ste
svojem kolegu-delavcu kradli ko-
šanj. Če tat ni baraba, potem
sploh barab na svetu ni! — Če Vas
kak dopisnik v listu "Gl. Sv." sem-
tertje po pravici malo okra — kar
Vam je seveda skrajno neljubo, ve-
rujem — ne morem jaz ničesar za-
to in me ni treba smučati kot pi-
satelj dotičnih notic, ko vendar
poznate dobro dotične dopisnike.
ki Vam bodo po zaslugi dajali še
prepotrebni bre.

Upam, da Vam za danes zadostu-
je to. Ako želite še kaj več
oglasiti se javno v listu, ne pa kot
ponlični barabski napadalec.
John Meda
25 Wilson Ave. Cleveland, O

Petrova skala.

V. K. Iz Rima, 25. nov.
I.

Rimska cerkev se ne spominja
rada mrtvih papežev. Dokler nosi
"Kristusov namestnik" tiaro, dotle
leži katoliški svet pred njim v pra-
hu in ga moli, kakor kako višje bi-
tje, čim pa zatise oči, je že pozab-
ljen in navadno — to se je videlo
pri Leonu XIII. — niti dostojnega
pogreba ni deležen.

Dne 11. oktobra 1. l. je bilo 600
let, kar je eden najmočnejših pa-
pežev rimske cerkve zatisnil oči,
namreč Bonifacij VIII. in 1. no-
vembra 1. l. je bilo 400 let, kar je
zasedel papeški prestol Julij II.,
neustraši vojskovatelj za poveča-
nie papeške posvetne države. Boni-
facij VIII. in Julij II. spadata
brez dvoma med najmarkantnejše
osebnosti, kar jih je kdaj nosilo ti-
jaro, a vendar se na rečena dva
dneva živa duša ni spomnila ome-
njenih obletnic.

Bonifacij VIII. je bil najimeni-
tejši reprezentant svetovne nadvla-
de papeštva v vseh posvetnih zade-
vah, nadvlade nad vsemi cesarji in
kralji. In da je francoski kralj Fi-
lip Lepi dne 3. septembra 1303. strl
prešernost tega nad vse ošabnega
papeža, to je dogodek, ki je svetov-
nega pomena in ki daleč nadkrilju-
je energični korak, ki ga je pol ti-
sočletja pozneje storil Napoleon I.
s tem, da je papeža Pija VIII.
dal zapreti. Zakaj z zmago kralja
Filipa je bil srednjeveškemu pape-
štvu zadan smrtni udarec, ki ga ni
in ga ne bo nikdar več prebolelo.

Bonifacij VIII. je vsemu izobra-
ženemu svetu poznan kot avtor ve-
lepomembne bulle "Unam sanc-
tam", s katero "visoko pesmijo pa-
peške vsegamogčnosti" je Boni-
facij proglasil, da ima papež od
Boga oblast nad vsemi posvetnimi
vladarki tudi v vseh posvetnih za-
dajah, češ, papež ima pravo kra-
lje nastavljati in odstavljati po svo-
ji poljubnosti in kralji naj si nikar
ne domišljajo, da jim ni treba biti
pokornim papežu, kajti blazen je,
kdor to misli, "disipit, qui sic sa-
pit." In tisti Bonifacij, ki je bil
cesarju Albrehtu zaklical "Jaz sem
Cezar, jaz sem imperator", je za-
klical francoskemu kralju Filipu:
"Kakor neumnega pobija odstavim
kralja". (Nos deponemus Regem
ita sicut unum Garcionem.)

Manj znano kakor to, je Boni-
facijevo neznanstvo ošabno postopa-
nje proti nemškemu cesarju A-
dolfu Nassanskemu in Albrehtu,
sinu cesarja Rudolfa, ustanovitelja
habsburške dinastije. Praded še
sedaj vladajoče habsburške dinasti-
je, cesar Albreht, spada med tiste
vladarki, ki jih je papeška sovra-
žnost najhuje preganjala. Papež
Bonifacij je cesarju Albrehtu s kr-
vavo žaljivimi izrazi kakor navad-
nega hudodelca klical pred svoj so-
dni stol in hladni in sicer jako ene-
rgični cesar Albreht je ukloni po-
nosno svojo glavo, kakor je to
storil cesar Henrik IV. Ponizno
je prisegel, da je on kot cesar pa-
pežev podložnik in je vse papeške
zahteve pripoznal.

In koj na to je prišel grozni pa-
dec. Ponizan in ostrančen kot
jetnik rimskih Colonnov je Boni-
facij VIII. umrl in kanali potem so
prišli papeži v babilonsko sužnjost
v Avignon. Papeštvo pa do dana-
šnjega dne ni ne za las odjenjalo
od Bonifacijevih zahtev.

Tudi Julij II. je stal popolnoma
na Bonifacijevem stališču in vse
svoje življenje se je vojskoval, da
poveča papeško moč in razširi pa-
peško posvetno državo. Pregnal je
Cezarja Borgio in se polastil Bolo-
gne, preklal in izobčil iz cerkve voj-
vodo ferrarskega, ker se mu ni u-
klonil, uklotil Florenco in pridobil
francoskega kralja in nemškega ce-
sarja za boj proti Benetkam. Ko-
maj pa je Benečanom ugrabil le-
naj mest, je že začel vojno proti
svoji zaveznici Franciji in se kot
katoliški papež proti katoliški drža-
vi združil celo s Turki!

Velikanski in dalekosežni so bili
načrti Bonifacija VIII. in Julija
II. a danes? Kaj je danes rimsko
papeštvo, kaj je danes katoliška
cerkev, kaj je danes Petrova ska-
la?

Čikaški sodrug! pozor!

V nedeljo 14. feb. ob 3. uri po-
poldne pridite v socialni klub
državni tajnik in drž. organizator
ter soč. govornik, soč. Ernst
Untermann. Sodrug! pridite
getove vsi do zadnjega moža, tudi
"ustanovitelj" kluba naj ne iz-
ostanejo. Mitinga bo v dvorani
soč. Barta, 635 Blue Island Ave.

Slov. del. pev. zbor "OREL"

PRIPREDI

V SOBOTO DNE 13. FEBRUARJA V

Hoerber-jevi dvorani

ST. 712 BLUE ISLAND AVE. NA VOGALU 21. PL.

veleki zabavni večer s plesom in petjem.

Vstopnina za gg. 25c.

Dame v spremstvu gg. vstopnine proste

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

V mnogobrojno udeležbo vabi ljudno vse slovensko in dru-
go bratsko občinstvo — ljubitelje lepe slov. pesmi,

ODBOR.

Svoji k svojimi!

Rojakom kot zasebnikom in društvam
priporočamo tiskarno

Glas Svobode.

Prevzamemo v delo vsakovrstno tiskovino in
vežemo knjige. Cena nizka in točna poštebna.
Vsaki tiskovini garantiramo najlepšo obliko in
ji damo unijski znak. Ne zablite:

Glas Svobode

563 Throop St. Pilsen Sta.
CHICAGO, ILL.

je unijska tiskarna.

Sifkarte! Denarje!

Prodajamo prekomorske vožnje listke

na vse dele sveta in od tam sem po najnižjih
cenah. Zveza z vsemi črtami.

Pošiljamo denar v stare domovino po

dnevnom kurzu točno in zanesljivo.

Nad vse pa priporočamo rojakom in rojakinjam,
čitajte in zanimajte se za list "GLAS SVOBODE"
in podprite ga s 150. centi naročnine na leto.

Thalia Hall.

Velika dvorana in gostilna, na vo-
glu 18. in Allport ceste
469 W. 18th St.
se priporoča ŠTEPAN POPOVIČ

ZA ameriko patentirane

Harmonike,

izvrstno delo, se dobe samo pri
Slovincu

John Golob

2037 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

SLIKA PREDSTAVLJA
uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom!
Gold filled; jamčeni za 20 let. Kole-
sojve na razpolago Elgin ali Waltham.
Zdaj samo

\$12.50

Mož, osreči svoje ženo in kupi ji
uro za božično darilo.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 470

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave.
od 10-12 popoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskujte
torej Slovana v svojo korist

OBVESTILO!

Podpisani ei usojam naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel
"Saloon" rojaka Jak. Martinčiča v Summit, Ill. Moje načelo je
in bode vselej sprejemati rojake najljudnejše, valeč česar u-
pam, da se bode tudi meni izkazovala ista naklonjenost, ka-
kor mojemu predniku. Posetnike prijatelje in o. rojake v ob-
če zagovarjam, da bodo vsak čas postreženi točno z izvrstnimi
smokami, svežo pivo, raznimi likerji, "Portvini", Trinerjem
vinom itd. Za zabavo novodobno kegljišče. Rojaki znanci, pri-
jatelji obiskujte me v prostih urah, vživali bodejo vsaj čisti zrak.
Na zdari — FRANK KOENIG, — Summit, Ill.

MESTO CHICAGO.

Delavska unijska banka.

Združene delavske unije namera- vajo v kratkem otvoriti v Chicagu delavsko unijsko banko z vložnim kapitalom \$3,500,000, katere svota je naložena sedaj na raznih čika- ških bankah. Nova banka se bo imenovala "Trade union millions in a trade union bank" in bo imela unijsko znamko na vratih. Nada- lje se bo kot nekaka filijalka usta- novila delavska banka v vsakem mestu, kjer se nahajajo delavske unije, vse pa bodo v zvezi s čika- ško banko kot voditeljico.

United Mine Workers of Ameri- ca ima svojega premoženja v goto- vini nad en milijon petsto tisoč in hrani od te svote samo na bankah v Indianapolisu, Ind., \$1,129,137.— Še več ima tesarska unija, katere ima na angleških bankah v Lon- donu čez dva milijona dolarjev. Tesarska unija je ena najstarejših unij in ima svoj glavni stan v Lon- donu. — "International Associ- ation", katere ima uposlene svoje ljudi na cestnih železnicah, ima svoj denar, \$150,000, naložen na detroitskih bankah. — Istotam ima- jo tudi vozniki (Teamsters) nalo- žen znesek \$150,000. Zraven tega moramo pomisliti še, da je tudi pri lokalnih unijah na stotine goto- vega denarja. Tu zavzema zopet Chicago prvo mesto, s svojimi par milijoni.

Kradci, da preživijo svoje starše.

Brez koščka kruha in premoga v hiši je prisililo 13letnega fantka, edinega sinčka rodbine Glowerski, da je z mesarskega vozu ukradel klobas v vrednosti 45 c. Ko je de- ček pred sodnikom Tuthill-om pri- povedoval v kaki potrebi se naha- jajo doma, so se začele prisotne ženske glasno jokati; sodnik pa se je vzdignil iz svojega sedea, pri- mil dečka za roko in ga izročil po- liciju Phelanu z naročilom, naj ga popelje domov in preskrbi vsi družini s potrebnim življenjem, kur- javo in obleko.

Organizovanje klerkov v Chicagu.

Včeraj se je pričelo z organizo- vanjem čikaških klerkov. — Max Morris iz Denvera, Colo., glavni tajnik Retail Clerks International Union; Emma Lauphere Gales- burg, glavna organizateljica in A. H. Garfield iz St. Pavla, Minn., podpredsednik unije, so prišli pred par meseci v naše mesto, da orga- nizujejo vse do zadnjega trgovske- ga uslužbenca v Chicagu. Do sedaj je tukaj 17 lokalnih unij, to število upajo pomnožiti na sto. Organi- zatorji ostanejo v mestu več mese- cev. Tudi Gompers, prezident od American Federation of Labor, je obljubil priti v Chicago, kjer bo držal več govorov.

Harrison, čikaški župan, aretiran.

26. jan. -904 ostane v zgodovini čikaškega mesta neizbrisana. Porot- na obravnava Coroner-ja je izjavila, da je mestni glavar, župan Har- rison, ravnotako kriv strašne ne- sreče Iroquois gledišča, kakor kate- rikoli od sedaj že aretiranih in pod- varstvo danih "bizniških" mož. Ravno, ko bi imel biti župan are- tiran, položil je zanj njegov svak \$5000 kavelje.

Pod poročtom so postavljeni do danes sledeči:

Zupan, C. H. Harrison	\$5000;
vodja pož. brambe, W. H.	
Mushan	\$5000;
stavbeni komisar, G.	
Williams	\$5000;
vod. gledišča, W. J. Davis	\$5000;
vod. tesarjev, J. E. Cum-	
mingo	\$2000;
stavbeni insp. Ed. Laughlin	\$2000.

Pod poročtom je še mnogo dru- gih, katerih imena ne moremo vseh tu navesti; nekateri ostanejo celo v zaporu do prihodnje obravnave, ker ne morejo položiti kavelje. Poro- čstvo znaša danes že nad \$100,000. Po končani obravnavi pride na vr- sto tožba za odškodnino. Mesto Chicago se bo tožilo za \$10,000,000 skupne vrednosti in sicer za 572 umorjenih \$5,720,000; 210 težko poškodovanih \$2,000,000; za 200 poškodovanih otrok \$1,000,000; za odškodnino drugim gledalcem, ka- tere so še danes zaprta \$1,000,000. Tozadnji dokumenti so že gotovi in čakajo le še konca zgoraj imeno- vane obravnave. Ako bo mesto Chicago prisiljeno plačati navede- no ogromno odškodnino, bo žalilo v veliko zadrego, na rob bankrota. Posledice katastrofe Iroquois glediš- ča so že danes občutne.

Indijanski upor.

Iz Texana, I. T., se poroča, da so se Cherokee-Indijanci odločili za vojsko proti državi, ker so zoper državo razdelitev zemlje.

RAZNO.

Župnik in VI. božja zapoved.

Te dni je bila v Velikovu na Koroskem zanimiva kazenska ob- ravnavna. Župnik Mažir v Šmar- jeti pri Velikovu je tožil ženo tam- kajšnjega učitelja radi razžaljenja časti, ker je v nekem pismu na svojega moža župnika dolžila, da jo je dalje časa zasledoval z ne- uravnimi ponudbami in da se mu je končno posrečilo jo zapeljati. Pri obravnavi je toženka izpove- dala, da ji je župnik večkrat pri- govarjal, da se mu naj uda, in da je ta svoj smoter dosegel, ko je enkrat prišla v župnišče plačevat župniku za neke molitve v cerkvi. Ker jo je vest pekla, se je hotela svojemu možu izročiti. Po naključju pa je nadičtel le našel dotično pismo, na kar je prišlo mo- žu pismo, na kar je prišlo možu pismo, na kar je prišlo možu pismo.

O tej stvari je zvedel tudi župnik Mažir in vložil, menec, da se bo opral in da nadičteljeva žena ne bo izpovedala proti njemu, tožbo radi razžaljenja časti. Toda Mažir se je korenito motil, zakaj obtoženka ni le sama vse priznala, ampak je nastopila celo dokaz res- nice. Kot prica je bila zaslišana neka Marija D., žena hišnika v Vetrinju, ki je pod prisego izpove- dala, da jo je župnik Mažir enkrat na cesti v Šmarjeti nagovoril in ji prigovarjal, da bi se mu udala. Ko je pozneje prinesla v župnišče ja- gode, je župnik znova silil v njo, da je končno pala in grešila. Oče imenovane Marije D., zaslišan kot prica, je izjavil, da mu je njegova hči takoj, ko se je vrnila domov, pripovedovala, da je župnik z njo "nekaj napravil". Na zagovorni- kovo vprašanje, kaj si je pri tej iz- povedi mislil, je svedok močlal. — Ko ga je zagovornik vprašal: "No, ali ste si mislili, da je župnik z vašo hčerjo molil rožni venec?" je župnik ves ogorčen se dvignil in kričal, da protestuje kot katoliški duhovnik proti takemu zasmejava- nju katoliške vere. Nato je bila še zaslišana natakarija Eliza S., ki je povedala, da ji izmed gostov, kate- rik je v krmini stregla, ni bil no- beden tako vsiljiv, kakor župnik. Mažir jo je večkrat vabil, naj ga pride obiskat v župnišče in da naj stopi pri njem v službo kot kuha- rica. Ko mu je odgovorila, da ne zna kuhati, je rekel, da to nič ne dene, zanj zna že vsega dovolj. Obtoženka je še ponudila več dru- gih dokazov, a sodniku je bilo že podanih dokazov dovolj. Nadič- teljeva soproga, katero je župnik zapeljal in jo potem iz maševanja, da ga je izdala soprogo kot tatu svoje časti, tožil, je bila seveda — oproščena! To je lepa slika iz duhovniškega življenja!

Pri zgradbi škofovih zavodov v

St. Vidu se je 9. t. m. ponesrečil delavec Anton Gall. Gall je kopal rov za kanal in se je nanj vsula de- belplast mežlje, da je bil hudo po- škodovan. Prepeljali so ga v de- želno bolnico. Pri škofovih zavo- dih se je v kratkem času prigodilo toliko nesreč, da bi se dalo zares blagopisati, da škofa ne spremlja — blagoslov božji pri njegovih pod- jetjih.

2160 kron je izgubil

hlapec Ivan Gasperlin po domače Vrbano iz Gmance 5. t. m. v Kamniku, ko je šel s kolodvoru v mesto. Gasperlin je dvignil ta de- nar istega dne v hranilnici v Ljub- ljani in ga je imel spravljeneja v pisemskem kuvertu v žepu. Ker je bil isti dan v Kamniku sejem, se sumi, da je denar našel kak tuji sejm.

Hud frančiškan.

Na Božič je imel v cerkvi Mari- ja Trost pri Gradcu popoldansko pridigo frančiškan p. Anzel. Pri tem je stalo nekaj mladeničev pod korom, kjer ni frančiškan maral vi- deti mladine. Na njegovo zapoved so se vsi odstranili, le čevljar Fuchs se ni hotel umakniti. Fran- čiškan ga je zgrabil ter vrget iz cerkve, za njim pa je vrget še klo- buk in dežnik, ki sta padla v blato. Fuchs je nesel oboje v zakristijo ter naprosil mežnarja, naj mu klo- buk in dežnik osuši. Takoj je prišel frančiškan v zakristijo, vrget čevljarja na tla ter ga bil s blečami. Frančiškan je bil obso- jen v globo 20 K, za zgubljeni za- služek valed poškodbi in za bolečine čevljarju 26 K. Značilna je izjava sodnika, da je tako postopanje sra- motno za duhovnika, ki bi bil lahko poklical mežnarja, da bi čevljarja- iz cerkve vrget.

Brezsrčni starši.

Pri graški policiji sta skoraj isto- časno javili dve revni stranki, da jima je neki mož, ki se je izdal za vrtnarja, izročil po dva otroka z iz- govorom, da ima nujni pot, a otrok ne more s seboj jemati. Nekemu hišniku je na ta način izročil 12- letno deklico in toletnega dečka, neki delavčevi ženi pa tri leta sta- raga dečka in jedva 3 mesece staro deklico, ki še niti jesti ne zna. In mož do danes, če ni prišel po otroke ter najbrže tudi ne pride, ako ga ne izvolja policija.

Skrajna surovost.

V Andritzu pri Gradcu sta imela gostilničar Koenig in njegova žena 18letno gojenko Marijo Fergolič, kateri je bil Koenig obenem tudi varuh. Že dalje časa so prihajale v občinski urad pritožbe, kako ne- človeško trpinči Koenig deklico. Te dni so pripeljali deklico v straš- nem stanu v bolnišnico. Bila je shujšana, da je je bilo takorekoč le še okostje. Po celem životu je ime- la polno ran od udarcev. Že dru- gi dan je v bolnišnici umrla. Raz- telesenje je dokazalo, da so deklico hranili le z repo, namenjeno za svinje. Nečloveška varuha sta jo tudi imela dalje časa zaprto v svi- njaku.

Grozna nesreča.

Iz Temešvara se je vračal gra- škak Milan Velkovič (Srb) s svo- jo ženo in tremi troci. Žena in o- troci so sedeli na vozu s senom na- polnjenem, dočim je Velkovič zra- ven voza jezdil. Pri tem je odv- rtel tlečo cigareto, ki je po nesreči padla na voz v seno, ki se je vžga- lo. Plamena so se konji vstrašili, zdijali s ceste ter ga zvrnili v ja- re. Vsi trije otroci so zgoreli, žena pa je dobila smrtne opekline. Pa tudi možev konj se je splašil, vrget jezdeca s sebe, ki pa je obvi- sel v stremenih ter ga je konj vle- kel za seboj, dokler ni bil Velko- vič mrtev.

Grozna nesreča v petrolejskih jamah.

V botkinskih jamah na Ruskem za pridobivanje nafte se je razpo- čilo več velikih kotlov, med njimi največja, ki je držal 75,000 pudov nafte. Goreča tvarina se je tako naglo razlila, da delavci niso mogli niti. Več sto delavcev je zgorelo.

Sramežljiva gledališna igralca.

Igralke malh pariskih gledališč navadno ne poznajo preveč srame- žljivosti ter se na odru rajše kažejo v prozornih tancih kot v težki obleki. Castna izjema pa je vse- kakor gospica Carlier, ki se je raj- ši dala tožiti zaradi prelomitve po- godbe, kakor da bi bila v Athenée-ju cvetka ljubzni v prozorni oble- ki. Toda prišla je z dežja pod kap. Sodniki se namreč nočejo prenagli- ti ter so pri prvi obravnavi sklenili, da naj prinese toženka prihodni razpravi dotično prozorno obleko. In skoraj gotovo bodo sodniki za- htevali, naj jim dokaže sramežljiva obtoženka ad oculos, ali je obleka res nedostopna. A kaj potem? Sra- mežljiva umetnica bi se vsekakor laglje pokazala občinstvu pri motni luči na odru kot sodnikom pri be- lem dnevu.

Sinagoga se je porušila.

V Bobinsku pri Varšavi se je vršila mrtvaška ceremonija v novi sinagogi, ki še ni bila popolnoma dogotovljena. Med duhovnikovim govorom so se udrla tla in na sto- tine vernikov je padlo v klet. Pri tem se je 20 oseb ubilo, mnogo pa jih je nevarno ranjenih.

Galantni cesar.

Nemški cesar je bil predvčeraj- šnjem pri poroki grofice Stolberg- Wernigerode s kapitanom grofom Platenom ter imel običajni govor. Pri slovesu je cesar nevesti poljubil roko.

Nevarna ljubica.

Na Dunaju je te dni 25letna Kle- mentina Mueller, ki je pod policij- skim nadzorstvom, šestkrat strelja- la na svojega ljubimca Kirchma- yerja. Dve krogli sta Kirchmayer- ja zadeli v ramo.

Nune podedevala 60 milijonov.

Ves Pariz se sedaj bavi z nunsko kongregacijo asuncionistinj. To je red ženskih jezuitov. V ta samo- stan je prišla pred osmimi leti Ma- rija de la Cousina, mlada hči južno- ameriškega milijonarja, ki je zapu- stil svoji edinki 60 milijonov in bo- gate bakrene rudnike, ki so neli mladi novici 2 milijona na leto. Nedavno je mlada dama umrla. V oporoki je zapustila celo svoje pre- moženje nekemu Evgenju Roland- Gosselinu, ki ga ni nikdar v svojem življenju videla, niti vedela sploh

za njegovo ime. Roland je namreč le slaminjak, posredovalec, dočim je dedič 60 milijonov nunske samo- stan. Vsled novega zakona neav- torizovani samostanski redi ne mo- rejo biti pravni dediči. Ker pa tudi osebe, ki položijo samostansko ob- ljubo uboštva in pokornosti, ne mo- rejo delati veljavnih oporok, imele so pretkane nune milijonarko do njene smrti le za novico v samo- stanu. Ko je prišel čilenski konzul v samostan po milijonarkino zapu- ščino, pokazale so mu nune le nekaj starih knjig, fotografij in rožni ve- nec. Tudi tega niso hotele vedeti, kam sta prišla vsakoletna dva mili- jona, ki jih je dobivala iz rudni- kov. Truplo izkopljajo in obduci- rajo, da se zve, kakšna bolezen je milijonarko tako naglo pobrala.

Grozen, zločin.

V Konstantini v Alžiru se je za- vršila te dni pravda proti kapelniku francoske vojske godbe Trubertu, ki je pred meseci umoril svojo lju- bico, jo razsekal na kosce ter jih imel do dni v vreči pod svojo po- steljo. Pozneje jih je zakopal, a glavo umorjene je imel v ruto za- vito v postelji ter so ga tudi pri tem zasledili, kako je ruto odvil in glavo opazoval. Obsojen je bil v 15letno ječo.

Kako se Menelik zabava.

Abeziški "cesar" Menelik, ki je zaslovel izza vojne z Italijani, in ki trdi, da izvira iz modrega Sa- lomona in kraljice Sabe, se je začel zabavati po starorimskih običajih. Nedavno je prišel v njegovo pre- stolnico neki grški zdravnik s svo- jo nenavadno lepo mlado ženo. "Cesarju" se je žena dopadla ter si jo je dal pripeljati v svoj dvor. Drugo jutro so našli pred Meneli- ko spalnico grozno razmesarjeno mrtvo truplo zdravnikovo, ki je ho- tel svojo zaplenjeno ženo s silo re- šiti.

Malo spodbuje.

Najboljšega konja je treba imo- gokrat spodbujati. S tem se mu pokaže, da se ga opazuje, da mora tudi on opravljati svoja dela to- čno, sicer bi postal s časoma iz naj- boljšega konja, leno kljuse. Ali ne velja to tudi za nas? — Tudi mi potrebujemo nekake spodbuje, da zamoremo točno opravljati dolžo- sti do samih sebe in drugih.

Mi smo priganjani ali spodbuja- ni v dobre namene, družinske ter politične dolžnosti in gmotno bolj- šega življenja. Naraščajoča potre- ba in delo nam oslabujeta telesno moč in organi se odpravajo svojim dolžnostim. Zato je umestno in dobro, ako rabimo malo spodbuje kot je Trinerjevo zdravilno gren- ko vino. To zdravilo nam je po- darila narava, ker je čisto trtno vino, napoljeno s sok naravnih rast- lin. To vino je edino pravo spod- bujilo ter krepijo slabim želodčnim počutkom, slabostim, krvnim bo- leznim ter sploh vsem drugim ne- pravilnostim v človeškem organi- zmu. Dobi se v vseh lekarnah in dobrih gostilnah ter pri edinemu izdelovalcu Jos. Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

V soboto na maskarado!

Opozorjamo c. bralce na sobot- no maskarado društva "Slovenija". Kakor dnemo, bodo zastopane tu razne zanimive maske. Za zaba- vo je vobče vsestransko preskrblje- no in upamo, do bo ista zelo ani- mirana. Da vidova na maskaradi v soboto zvečer!

Pozor!

Danes smo pričeli z zanimivo razpravo, — vzeto iz "Sl. N." — "Pe- trova akala," na katero opozarjamo vse svoje c. bralce. Iz teh člankov se marikateri nauči, kar mu je danes še prikrto. Rojaki, čitajte in podužite se o vsem, da Vas za- pustit enkrat tista farška tema!

Listnica uredništva. — J. O. Dutchill, Pa. List stane za vse leto \$1.50. Denar pošljete lahko v znakom po 1 cent ali pa po Mo- ney Order

[Vabilo.]

Društvo "Triglav" slov. nar. jednote v La Salle, Ill., bo imelo svojo sejo dne 31. januarja ob 11. uri popoldne, v prostorih g. M. K., 1003—1st Str. Iste naj se bla- govolijo udeležiti zanesljivo vsi do sedaj vpisani člani. ker omenje- noga dne bo volitev poslanca (delega- ta) na glavno jednotno zborovanje v Chicago, Ill. Rojaki, kateri ne spadate še v srebodmislno dru- štvo, naznanite svoj pristop do 31. januarja. Za dobro bodočnost!

Odbor društva "Triglav"

Societni klub v Clevelandu i ma svoje redne seje vsak petek ob 8. uri zvečer na Clifton St 12.

Zakaj trpite?

Zakaj se mučite, ko zamorete lahko in hitro ozdraviti?

Berite Slovenci spričevala od bolnikov, kteri so se obrnili na prof. Collinsa in so sedaj popo- lnomo ozdravljeni. Ker nam pro- stor ne dopušta, priobčimo samo nekoliko pism, iz kterih lahko posumate, da je

prof. E. Collins najboljši zdravnik.

Vsak dan dobi prof. dr. Collins na stotine zahvalnih pism.

Zahvalna pisma:

Gospa Anna Oberster piše:

Veliceceni prof. Collins: — Zelo bi mi bilo ustreleno, da bi te moje vstisce objavili, in da Vas iste pri zdrav- ju najdejo ka- kor sem i jaz hvala Bogu.

Naznanjam, da po Vaših zdravilih se počutim popolnoma zdrava in ne čutim nikakih bolečin v tivotu. Tek imam dober in sem zelo sreč- na. Vašo znanost v zdravljenju, v slučajih tako težke bolezni kakor sem jo jaz imela me veče dolžnost Vas vsem bolnim Slovenkam toplo priporočati. Z velečovanjem Vaša Anna Oberster, 374 Apple St. Pottstown, Pa.

Cenjeni gospod profesor Collins:

Kakor vam znanu trpel sem dolgo časa blizu 2 let na bol- ni v grlu, čumen je v u- sedah in pu- stih zgubil sem. Zdrav- niki, na ka- tere sem se obrnil, obe- čali so mi, da me ozdravijo, ali bi- lo je ravno nasprotno, pokvarilo se me do cela in moji tenci so bili po- lnomoma oslabljeni. Obrnil sem se zaupno na Vas g. prof. Collins, Vi ste mi zdravlila poslali in po prvi uporabi čutil sem se boljši in sem bil za delo sposoben, sedaj sem pa hvala Bogu in Vam do cela zdrav. Zahvaljujem se Vam tem potom najhujšemu in biljetim z velečova- njem Mato Zugetič, Box 123 Pelletonte, Pa.

Vsakdo mora pripoznati

da najboljša priporočila za zdravnika so zahvalna pisma od bolnikov, in baš bolniki se imajo zahvaliti prof. dr. E. C. Collinsu, da so sedaj zdravi in srečni. Zdravje je najvrednejše bogastvo sveta. Prof. dr. Collins posuje že mnogo let točno in vestno ter on zamore pomagati v vseh slučajih, posebno pri boleznih, ko drugi zdravniki že več niso mogli pomagati in bolniku odvzeli vse upanje. Prof. Collins trdi, da so da vsaka bolezen ozdraviti in njegovo prepračanje, da zamore človek umreti zaradi velike starosti, ali pa vsled oslabe- nja. Izvrstna zdravila, dobro spoznanje bolezni, točno ravnanje po njegovem navoči- lju vsakemu zagotovi zdravje. Ako trpite na boleznih, katero nobeden zdravnik ozdraviti ne more in ni bila pravilno tečena, takoj pišite na imenovanega zdravnika. Ako trpite vsled malobrižnosti, pre- hlajenja, na prsah, želodcu pjučah in drugih boleznih? Ali bole- hate na skrivnih boleznih ali nesposobnosti?

Ne prikrivajte ničesar, pišite takoj vse natančno, obrnite se na tega zdravnika s polnim zaupanjem. Bodite si svesti, da vam bode gotovo pomagal.

Prof. dr. Collinsa Dispepsia Cure.

Ta bolezen prouzročuje, da bolnik neznošno trpi in nastane od prehlajenja, nerednega življenja jedi in pijače. To zdravilo je on izu- mil; pomaga vsakemu, ako na tej bolezni trpi.

Bolezen na ledicah ozdravi on zanesljivo, točno, vestno v par dneh.

Njegov način ozdravitel reumatizem je neprekosljiv; on ne daje zdravila kakor drugi zdravniki da bolnika preveč na stran ženejo, njegov način zdravljenja pri tej bolezni je drugačen, osvobodil bolnika takoj od neznošnih muk in bol- čin. Kteremu ni prilika dana osobno obiskati prof. dr. Collinsa, naj mu takoj piše in dobro opiše svojo bolezen.

Vsaka bolezen se zamore po njegovem načinu ozdraviti, on vsa- ko bolezen ako ni arela iz korenine ozdravi a dobrih zdravil in njegovo točno zdravljenje se mora točno po njegovem načinu ra- vnanja. Pozor Slovenci, uborajte nas in obrnite se takoj na prof. dr. Collinsa. Naslov tega čislana in znamenitega zdravnika je:

Prof. dr. E. C. Collins
140 West, 34 St., New York City.

Uradne ure so vsak dan od 10. ure popoldne do 5. ure popoldne. Vtorek in petek do 8. ure zvečer.

URBAN BRO'S

pagrebniki.

393 W. 15th. St. Chicago, Ill.
CENA IN DOBRA POSTREŽBA

MATIJA ERKLAVEC.

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.

edini slov. krojač v Chicagu,

se priporoča rojakom v izde-

lovanje nove in popravljane

stare obleke, katere bo inge-

dala kakor nova. Vse po

smernu niskih cenah.

ROJAKOM

Potujočim in tukaj bivajočim, pri- poročam svoj novi, lepo urejeni

"SALOON"

Kjer točim vedno sveže pivo, razna fina vina in likerje. Postrežba to- čna, same z unijskimi smotkami. Biljar v hiši. Potniki dobe čedna prenočišča.

Za obilni posej se c. rojakom priporoča

Leonard Puh lastnik

9550 Avenue N.S. CHICAGO, ILL.

Pozor!

Kaj pustiti od nevednih zoba- zdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s slatom ali arebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

B. K. SIMONEK

ZOBOZDRAVNIK

544 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Tel. Morgan 422

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Pisal E. R. IV.

Bled in vidno utrujen je stopil Andrej Rovani pred celjskega grofa Hermana in mu z globokim poklonom vročil precej obilnen zavoj — pismo zatiškega opata.

V tem, ko je grof Terman pregledoval obilno pisatelj, se je Rovani nakrat zazibal in se brez zavesti zgrudil na tla.

Strmeč je grof priskočil in videl, da leži Rovani kakor mrtev na tleh, je poklical svoje ljudi. Prihiteli so z vseh strani, hlapeci in dekleta ter močili Rovana z vodo in mu drgnili sence z ocom. Tudi Matija, Rovani sprenjevalec, je pristopil in sebo in dal s krepkimi besedami duška svojim čutilom.

— Kaj pa je s tem mladeničem? je vprašal grof. Kar nakrat je padel na tla, kakor bi ga bila strela zadela.

— Težko je ranjen, je odgovoril Matija. Napadeni smo bili. Pet jih je prišlo na tri, a zmagali smo. Dva sta odnesla pete, tretji sva pa pomagala s tega sveta. V nebeskem kraljestvu jih ne bo več srečala.

— Kdo Vas je napadel, in zakaj? je izpraševal grof.

— E, ko bi to vedel. Temnilo se je že, ko so v diru prihajali za nami in kakor volkovi planili na nas. Huda nam je predla in edca naših tovarišev je tudi moral odiniti v krivo deželo. Bil je dober dečko in škoda je, da je moral tako mlad v pekel.

— A kdo so pa bili napadalci ali mar razbojniki? je nestrno vprašal grof.

— Kdo so bili? Razbojniki že ne! Eden je bil hlapec grajščine Svibno. Zdi se mi, da so nas napadli, ker so vedeli, da ima Rovani važna pisma pri sebi. Posebno Rovana so se lotili, a dečko se je branil kakor medved. Veste, svetli gospod grof, jaz mislim, da so tolovaje poslali na nas tisti, ki bi radi našega premilostnega gosp. opata izpodrinili. Teh sovražnikov ima go spod opat prav veliko — tudi med zatiškimi menihi.

— Tako, tako, je mrmral celjski grof. In v tem boju je bil ta le dečko ranjen.

— Še prav hudo. Nagovarjal sem ga, naj se odpočije, a objubil je opatu, da mu pismo osebno izroči, in zato se ni zmenil za moja svarila.

Rovani je bil prišel v tem nekoliko k sebi. Odprl je oči in se ozrl okrog sebe. Ko je zagledal Matijo, je ustne ubral v rahel smev.

— Ali si še živ? je veselo vprašal Rovana. Oh, ko bi bil zdrav — kar pod rebra bi te sunil, da si mi napravil tak strah. In robati mož je kar mogel nečno pogledati Rovanu goste dolge lase s čela.

Na grofov ukaz so pripravili Rovanu posebno sobo in poklicali ranocelnika, ki je bolnika obvezal in ga potolažil z zagotovilo, da bo čez dober teden že toliko zdrav, da pojde lahko domu.

Zatiški opat je naslednje dni nestrno čakal, kdaj da pridejo Rovani in njegova spremljevalca in ker jih le ni bilo, obšla ga je slutnja, da se jim je na potu primerila kakšna nesreča in da sta važni pismi, ki jih je Rovani nesel celjskemu grofu, prišli v roke njegovim nasprotnikom. Opat je bil vsled tega vedno jako slabe volje, tako da se mu je vse strahoma umikalo.

Opat je sploh le redko kdaj zapustil svoje sijajno stanovanje, ker je vedel, da ima med samostanskimi prebivalci polno sovražnikov, ki vsi podpirajo one plemiče, kateri bi ga radi izpodrinili, da bi enega svojih ljudi spravili na njegovo mesto. Kranjsko plemstvo je bilo takorekč razdeljeno v dva tabora. V enem so bili opatovi prijatelji, na čelu jim celjski grof Herman, v drugem pa opatovi nasprotniki, ki jih je vodil Viljem pl. Korjak, podpiral pa močeni grof Ortenburški. Zatiški menihi so bili večinoma na strani opatovih nasprotnikov, kmetje tlačani pa so opata sovražili iz vse duše, ker je z njimi kruto in neumiljeno ravnal. Zvesti so bili opatu pravzaprav samo samostanski vojniki in pa vojvodinjinova Virid, ki je opata vedno z vsem svojim vplivom podpirala in mu dostikrat tudi pomagala iz denarnih stisk, v katere je razpisni opat, ki je včasih imel kar po petdeset samostanov, prav pogosto znašel.

Ker Rovana in njegovih spremljevalcev ni bilo nazaj, je opat

sestavil novo pismo na celjskega grofa in se v spremstvu nekaterih zvestih vojakov odpravil v šentlambertske grad, prosit vojvodinjo Virido, naj tudi ona sestavi novo pismo.

V tem, ko je vojvodinja pisala pismo, se je opat s svojo, pri vojvodinji bivajočo sestro šetal po vrtu in ji razlagal svoje skrbi.

— Če Rovani ni prišel pravčasno v Celje — je pripovedoval opat — se mi zna slabo goditi. Moji nasprotniki so napravili grozno obtožbo proti meni. Samo če celjski grof opata v Reimu in vojvodo Viljema pravočasno na to tožbo pripravi, smem upati, da zmagam v tem boju. Zato me tako skrbi, kaj da je z Rovanom.

Zatopljena sta bila tako v svoje pogovore, da nista zapazila dveh jezdecov, ki sta se približevala grajščini in spoznavši opata in njegovo sestro ohlata ob raj.

— "Hvaljen Jezus premilostni gospod opat," je zadonel z globokim glasom izrečen pozdrav. Opat se je ozrl in radostno iznenaden zaklical:

— Rovani! Matija! Hvaljen Jezus, da sta prišla.

V.

V zatiškem samostanu je zavladalo veliko veselje. Celjski grof je bil sporočil opatu, da so ga pri vizitatorju, opatu Angelusu iz Reima, tožili različni velikaši, da pa sta vizitatorju in pa vojvodi Viljemu pisala tudi dva zatiška meniha, vsled česar pride opat Angelus v kratkem v Zatičino, da izvrši tam uradno vizitacijo.

To poročilo ni bilo veselo, kajti opat si vizitacije nikakor ni želel, a zadovoljen je bil že, da se vsaj ni sklical kapitelj, nego da se prej vrši vizitacija. Za to se je imel zahvaliti vojvodinji Viridi in celjskemu grofu Hermanu.

Opatova prva skrb je sedaj bila, da si pridobi med samostanci in med samostanskimi kmeti nekaj prijaznosti. V ta namen je postopal jako zvižno in premeteno.

Razglasil je, da bode v nedeljo oznanjeno nekaj prav posebnega, vsled česar so kmetje od vseh strani hiteli v cerkev. In res je dal opat oznaniti nekaj posebnega. Dal je razglasiti, da je papež Bonifacij IX., iz posebne milosti za zatiški samostan in iz posebne milosti za zatiškega opata, dovolil, da se proščenje od dneva Sv. Nikolaja premesti na nedeljo v oktavo Kristovega vnebohoda. To so si kmetje že davno želeli. Do leta 1277. so proščenje vedno obhajali v poletnem času. A kmetje so bili v tistih časih le po imenu kristijani, v resnici pa pravi pogani. Vpeljali so pri obhajanju proščenja vsakovrstne paganska navade in uganjanja na dan te cerkvene slovesnosti največje nemarnosti in razuzdanosti, katerih so se z veliko vneto udeleževali tudi menihi. Te nemarnosti in razuzdanosti so bile vzrok, da se je proščenje preneslo iz poletnega na zimski čas, s čimur se kmetje niso mogli nikdar sprijazniti.

Opat Albertus plem. Lindeck je dobro vedel, da se kmetiskemu ljudstvu močno prikupe, če doseže, da bo proščenje zopet v poletnem času. Zaradi tega se je tudi zavezal za to pri "agentu", ki ga je imel zatiški samostan v Rimu. Kardinal Kristof de St. Cyriacus je bil neke vrste diplomatični zastopnik zatiškega samostana pri sv. stolici. Dobival je za to 65 cekinov na leto in seveda rad ustregel vsaki želji zatiškega opata. Izpovedal je premetitev proščenja in dosegel, da je bilo rečeno v dotični odredbi, da se je to zgodilo iz posebne milosti papeža Bonifacija do zatiškega opata.

In ljudje so res strmeli, da je zatiški opat tako zelo v milosti pri Kristovi nasledniku v Rimu, da ni samo dosegel premestitev proščenja, nego da mu je papež pri ti priliki še na tako poseben način izrazil svojo naklonjenost.

Opat pa se je na tihem smejal, in ko je bil sam v svojih sobanah, je porogljivo dejal:

— To ljudstvo je neumno kakor noč. Stavil bi glavo, da nobeden ne slut, da je vsa ta stvar veljala samo nekaj cekinov, da je vsa ta papeževa milost kupljena.

— Oredil je, da se ta dokaz papežev blagonaklonjenosti slovesno praznuje. Kmetom je odpustil desetino od ajde, v samostanu pa se je noč in dan popivalo in prepevalo, kakor v kaki gostilni na semanji dan. Popivali so gostje, popivali menihi, popivali blanci in vojniki.

Čas ni se pivo kar tokrat in

ruvali po samostanskem dvorišču in opat jih je gledal iz okna in se zlobno smejal.

— Lej jih, te živine je pri neki taki priliki dejal menihu Mihalču, ki mu je bil posebno udan. Ko bi pustil, bi zapili ves samostan in še Najsvetejši.

Sam pri sebi se je jezil, da gre samostansko imetje tako v nič, to imetje, katero je smatral za nekako svojo last, to imetje, s katerim je hotel uresničiti svoje smeče načrte, svoje visokoleteče misli, a za zdaj je moral molčati in mirno dopuščati, da delajo menihi in hlapeci kar hočejo, saj je bila napovedana vizitacija.

Pariški želedec.

Leta 1902. je Pariz pojedel 3 milijone štirinogatih živali, in sicer 317.712 govedi, 176.242 telet, 1.996.107 ovac, 503.091 svinj, 402 kozi, 31.790 konj, 485 oslov in 49 mul. Posebno značilno je veliko število ovac; dasi daje Francoska na leto 1.447.306 ovac, ne more sama zadostiti pariškim potrebam. Iz Alžira dobi Pariz še 412.340 ovac, iz Nemčije 25.893, iz Avstrije 101.008, iz Rusije 6319, iz Črne gore 2441 in iz Kanade 800 ovac.

KJE JE?

Karl Blay. Pred tremi meseci je odšel v Sacramento, Kalifornijo. Kdor ve za njegov naslov, naj ga blagovoli naznaniti Fr. Petricu 5 W. 22nd Pl. Chicago, Ill.

Društvene vesti.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeležijo zborovanja vsakega 13. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. st. 1207 PUEBLO, COLO.

Bratsko društvo: "SOKOL"

spadajoče k J. S. K. J. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani na 502 S. Santa Fe Ave. Društveni zdravnik je Dr. Chr. Argyr na 1210 Berwind Ave.

K mnogobrojnemu pristopu v čilo društvo vabi vljudno ODBOR. PUEBLO, COLO.

Slovensko podporno bratsko društvo "SOKOL" v Clevelandu, O. ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani", na St. Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgleda pri Jacob Hočvarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St. Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu! ODBOR.

Ako hočete imeti fine slike, idi k fotografu

LIEBICH-u

80-86 Euclid Ave. Cleveland, Ohio.

"DELAVSKI DOM".

PHIL. BAST LASTNIK, 535 Blue Island Ave., CHICAGO, ILL.

Tu najde vsak posameznik potrežbo, kakoršno narekuje bratski socializem. Veliki posebni prostori za skupščine in društva na razpolago.

Naravna kalifornijska vina na prodaj. Pridelek farme Hill Girt Winery. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati \$2 za posodo.

Drožnik po \$2.25 do \$2.75 gal.; slivovje po \$3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V mnogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKŠKE

Box 77 Creckett, Cal.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wiskey piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

ANTON KRIZE,

OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Tako tukajšnjim, kakor tudi skoz ali v Omaho potujočim rojakom priporočam svoj veliki "SALOON". Lepo sobe za prenočišče; potrežba točna in cen.

Do mene najde vsak lahko sam. S KOLODVORA ŠTIRI "BLOKE" naravnost navzdol IN PRI MENI JE.

Anton Schweiger,

1002 S. 13th St. OMAHA, NE.

Besede so po ceni.

Mnogo se čita o raznovrstnih izdelovanjih, imenovanih "Grenko vino". Želimo torej vsakogar resno opozoriti, da imamo tu samo jeden zanesljiv, izviren izdelek zdravniške vrednosti:

Trinerjevo zdravilno grenko vino

(Triner's American Elixir of Bitter Wine)

Vsak ve, da je velika razlika v raznih vinih. Trinerjevo je delano iz naboljšega, izbrana nega grozdja in najboljših, nalašč za to izbranih in importiranih zelišč in korenin.

Bolchate li na želodec?
Čutite bolezen na črekih in jetrih?
Vas boli v križu, ali imate glavobol?
Imate slabo apetit?
Ne morste dobro spati?

Trinerjevo zdravilno grenko vino, vas bode zanesljivo ozdravilo.

Dobi se v vsih lekarnah in dobrih gostilnah.

Pijte samo Trinerjevo grenko vino in ne bojte se potem bolezn, ker napravilo vas bo močne, vaše žene in hčere lepe, vaše otroke okrogle in zdrave.

JOSIP TRINER,

799 South Ashland Ave.

Pilsen Station

CHICAGO, ILL.

Ne dovoli nobenemu businessmanu, da bi ti usilil kako nevrredno ponarejeno vino; ako ti da kaj drugega kot izvorno Trinerjevo vino, delate to iz dobičkarije, ker pri ponarejenim skupi več denarja. Trinerjevo vino mu da malo dobička, a mu pridobi dobre prijatelje.

Se-nišljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE"

Anton Sukle

PUEBLO, COLO. 604 S. Santa Fe. Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje. TELEFON 692 Red in 373 Black

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO. Priporočam rojakom svojo novo, spo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smodke na razpolago.

Nazdar rojaki!

Slovenecem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon šte. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

FRANK BERNIK

GOSTILNICAR NA:

9178 Harbor Ave. & 9002 Strand

South Chicago,

Illinois

POZOR SLOVENCI!

Spodnji podpisana naznanjava p. n. občinstvu da sva na 129 S. Genesee St. Waukegan, Ill., odprla veliko novo prodajalnico, preskrbljeno z različno, mnogoštevilno robo. Imava v zalogi raznovrstno moško obleko, klobuke, spodnjo obleko, čevlje, rokavice, nogavice, srake, ovrtnike, zapetnike. "Overalls" in "Jumpers", ter vse vrste obleke, spadajoče v to stroko. Z VELESTOVANJEM KOŠICEK in STEFANIC 129 South Genesee Str. Waukegan, Illinois.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborna pivo je po evropsko kuhano, tako, da bode vselej delali dobro kupčijo. Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, in kar bode dobi hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno ležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 ATLAS BREWING CO. 21. & Blue Island Ave.

"GRAD ZAGREB"

je najstarejši hrvatski "SALOON" na zapadni strani mesta Chicago. Postrožba izvrstna; fino pivo, liker, smodke in biljard na razpolago.

ALOIS PAUSE lastnik, 314 W. 18th St. Chicago, ILL.

AMERI. KI ODVETNIK IN IZ. TIRJALEC.

Zastopnik pri vsih sodnih. Izirja plače in dolgove. Urednje: dopoldne od 9. do 10. ure in zvečer od 8. do 9. ure

539 W. 18th St. & 166 W. 19th St. TELEFON 1714 LOOMIS

J. Slajs, konstabler in okrajni notar.